

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Der HH. Maeghden Die Van Christvs tijden tot dese eeuwe Inden Salighen Staet Der Svyverheydt inde Wereldt gheleeft hebben

Rosweyde, Heribert

T'Antwerpen, 1626

XIII. Het leven van D. Loyse de Carvaial.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43129

eene Kercke te bouwen ter eeren van MARIA de Moeder Gods. Dese Maeghden, hoorende het goddelijck gebodt vanden Enghel/ zijn terstont te vreden geweest; oodmoedelijck biddende/dat-men soo langh soude ver-
toeken/ tot dat het blas soude volwassen ende rijp zijn.

Den Enghel heeft haer dit toe-gelaten/en seide: Staet morgen vroech op/ende gaet na 't velt/en treckt u blas uyt; want ghy-lieden sult het volwassen binden. **De** **M.** Maeghden, de goddelijcke belofte/ ende de Engel-
sche vermaninge geloovende/ soo ras als den dagh is opgestaen/ sijn naer het selve lant ghegaen; ende soo sp ghehoort hadden/ hebben sp haer blas rijp ghevonden.

Ende noch boden dien hebben sp eenen sijden draet ghevonden/die soo vreet ende wijdt gespannen was als de Kercke gebouwt moeste wesen. Als de dienst-Ma-
get Christi dese teekenen hoorde/ is sp seer verblijdt ende vertroost geweest; soo oock deden alle de Christe-
ne geloovige menschen die daer ontrrent woonden/ en sp hebben begonst ter eeren vande glorieuse Moeder Gods MARIA de Kercke te bouwen. In deser maniere heeft de Kercke van Afsenbergh haer beghinsel gehabt.

Blas sa-
voits groen/
smorghens
rijp.

Eenen sijden
draet gebon-
den boort de
fornie van de
kercke.

XIII.

Het leven van D^r. LOYSE de Carvaial. An. 1610.

Loyse de Carvaial is geweest dochter van Don Francisco de Carvaial/ ghebozen tot Placen-
tia Gidder/ seer bekennt ende vermaect in het hof/dē welckē is gestorven zijnde Ghechter van
Leon. Haer moeder is gheweest D^r. Maria

van Mendoza ende Faxardo/ de suster vanden Marquis van Almacan/en Ghecht-swever vanden Marquis de los Deles/vader vande tegenwoordigen Marquis.

In 't seivenste jaer haerder jonckheyt/ soo sy verlozen hadde haer ouders/ is sy komē wonen in het Paleys vanden Coninck van Spaignen/ mit D^r. Maria Chastor haer Moeder/ suster van haer Groot-moeder/ ende de moeder van den Dooz-luchtrichsten Cardinael van Toledo; die was opperste Cameriere vande Dooz-luchtrichste Infante/ de welke nu is Goubernante in Nederlant. Van haer jeught af/ heeft sy haer begonst te

So uij

beggeven

Wt haer le-
ven in
Spaensch
beschreven.

Sp is van
edele ghes-
lachte.

Sp begeeft
haer van
Joncks tot
alle deughden
ende peniten-
tien.

begheben upt gantscher herten tot de oeffeninghe van alle deughden/ oberbrenghende veel tijds in't ghebedt/ ghebruyckende hayze-kleederen/ disciplinen/ ende andere penitentien; soo dat sp seer bemint ende gheacht is gheweest vande Infante/ en van alle de andere Jousvrouwen van het Hof/ die haer ghekent hebben; ende dooz de doodt van de vermelde *D^a. Maria Charon* haer *Mope* soo is sp ghekomen onder het oversicht vanden *Marquis van Anacan* haren *Gom*/ broeder van haer moeder/ in wiens huys sp ghebleven is tot de doodt vanden voozseyden *Marquis*/ de welke is gheschiet in het jaer 1592. volherdende met groote sorghe in oeffeninghen der penitentie ende des ghebedts; tot de welke hy haer seer verweckte / vraghende dickmaels rekeninghe van hare wercken/ toe-latende haer dese maniere van oeffeninghen / dooz de welke sp haer ghesontheydt ende lichamelijcke kracht seer verkranckte.

Lesende de
martelie van
D. Campianus
wort sp
verweckt om
te lijden.

Zijnde in het huys van haren *Gom*/ is by ghevalle ghekomen in haer handen eenen brief/ geschreven dooz *Heer Jan van Mendoza* ghesant in *Enghelant*/ van onsen *Coninck D. Philippus den tweeden*; indē welcken hy verhaelde het glorieus martelie van *P. Edmundus Campianus*, *Priester der Societeit Iesv*, geboren in *Engelant*; den welcken geleden heeft tot *Londen* in het jaer 1581. Lesende dan desen brief/ soo is sp ghevarecht gheweest van binnen/ ende heeft in haer ghevoelt een heplighe beuydinghe vanden gheluckighen staet/ soo van den *Pater* (den welcken gestorven was ter sulcker opsicht) als van de *Catholicken* van dat sijcke; de welke hadden een soo glorieuse oorsake om te lijden dooz *Christus*, begherende met hen ghevanghen/ gheboyt/ ende ghemarteliscert te zyn: ende dese begherte is vermeerderd geweest/ en heeft veel meer le bēs gecregen daer naet/ dooz het verhael van het martelie van *P. Henricus Walpolus*, *Priester der Societeit Iesv*; den welcken geleden heeft te *Tozok* in *Enghelant*/ in het jaer 1595. Dit boeckken las sp dickmaels/ ende en liet het in maniere van spreken upt de handen niet gaen; en sp was ghe woon dat te legghen alle nachte aen 't hoofteynde van haer bedde/ verweckēde sich dagelijck in de begeerte van te lijden/ ende inde liefde tot de *Catholicken* vande vervolghde kercke in *Engelant*/ de welke onsen

Enghelijcks
van *D. Wal-
polus*.

onsen Heere schijnt gestelt te hebben in het forneps van de tribulatiën ende vervolginghen. Sy is ghebleven by haren Oom den Marquis tot het jaer 1592. in het welck sy ghestorven is.

Daer naer heeft sy ghewoont in een arm huysken alleen/by het Collegie vande Compagnie tot Madrid/ in een sonderlinge vereeninge met Godt/ende exempel van haer deughdelijck leven; begebende haer gansche lijck tot het ghebedt/ penitentie/ ende gheestelijcke oefeninghe/ verghefselfchap met twee jonghe dochters haer dienst-boden/ onder-houdende haer te samen met het ghewin haerder handen; ende als sy by faute van ghesontheit niet en konde gewinnen het gene haer van noode was/ soo gingh sy naer de poozten vande Cloosters/ ende sy onderhiet haer met de ael-moessen in het geselschap van ander arme vrouwen/ en de selste maniere van leven heeft sy onderhouden soo langhe als sy in Hispaignien ghewest is; ende al is 't dat sy als-dan hadde al het in-komen van haer erfdom/ soo en heeft sy nochtans van het selve tot haren nootdruft niet willen ghebzuipcken; maer heeft dat uyt-gheleyt aen den armen ende Godt-bzuchtighe wercken: het meestendeel heeft sy ghebzuipckt tot het stichten van een Novitiaet/ alken voor de Enghelsche Waters der Societeyt Iesv tot Laven; op dat sy daer soude op-boeden wercklieden/ die daer naer souden moghen wercken in den wyngaert des Heeren die eerijcs in Enghelandt soo ghebloeyt ende vruchtbarigh is ghewest. Ende in Enghelandt onderhiet sy haer van de aelmoessen die men haer gaf/ ende die men van hier sondt/ ende het ghewin haerder handen. In desen tijdt soo hadde sy haer Godt op ghedraghen met bys beloven/ van armoede/ gehoorsaemheyt/ sup erheyt/ ende van noyt met op-ghesetten wille met de miaste daghelijcksche sonde Godt te vergrammen/ ende van in alle wercken te trachten naer de meerdere cere Godis/ ende meerder volmaekthepdt.

In 't jaer 1605. is sy vertroocken uyt Vallodolid met een voorn-men van te gaen naer Enghelandt door Pa-ris: latende haer eyghen landt/ ghelijck eenen anderen Abraham/ende soeckende vrende ende onbekende landen. Sy door-reyft dan een goet deel van Spaignien/ te midden door Franckryck/ ende het meeste

Sy leeft in
Suiberheyt
met twee
dienst-
Maeghden.

Sy tomen
met haer
hand n haren
cost.

Sy gheeft
haer goet
aen d'armen
ende geeste-
liche funda-
tien.

Sy doet
by belofte.

Sy reyft na
Engelant.

veel van 't Nederlandt/ hare hope t'eenemaal op Godt stellende/ ende haer gheheelick op-ghevende aen syne Goddelijcke gratie ende voorszichtigheyt/ niet vreesende de onghewallen/die haer/soo te water als te lande/souden mogē over-komen. Ten laetsten is sy gekomen te S. Omer in Nederlandt/ alwaer sy verwacht heeft de schip-baert om naer Engelandt te vertrecken.

De Paters van de Societeit/ die in Engelandt waren/ al is 't sake dat sy hadden eenighe vreesende achterdencken van den voorszpoet van desen aenslach/aenghenomen van eene vrouwe/ die soo edel was/ soo beswaert met siekten ende machteloos; ende de welke niet en wiste de tale van die landen; niet-teghenstaende zijnde onder-recht van hare heyligheyt ende voorszichtigheyt/ hebben ghesonden een van de voorszichtighe Paters van Engelandt naer S. Omer/om haer in Engelandt te beschicken/ende te verghefeschappen tot het huys van eene Dame/ die Catholijck was; alwaer als van was ghelogeert P. Henricus Garnetus, Oberste vande Paters die in dat rijck waren; die welke het naer-bolghende jaer 1606. is gheweest een glorieus Mareelaer te Londen. Mer dese ghelegentheyt is sy ghekomen in Engelandt/ in 't beginsel van het jaer 1605. ende hebbende eenighe daghen ten huys van dese Dame ghewoont/ heeft goetd ghevonden om beter tot haer hoornemen te gheraecken/ een besonder huys te huere; soo sy doock ghedaen heeft/ verghefeschapt zijnde van eenighe jonghe Engelsche dochters. Sy heeft by-naer geweest een jaer onbekent/ haer bereyden tot den strijdt door ghedurighe ghebeden/ vasten/ende strenghe penitentie, onfanghende dagelijcks het Lichaem onses Heeren/ welke ghewoonte sy onderhouden heeft den tijdt van negen jaren/ die sy in dat rijck gheweest heeft.

Doo haest als sy de tale van dat landt koste/ heeft sy besocht ende ghetooft met eenen grooten yber de salighe belijders Christi, die ghevanghen waren: onder andere vruchten die sy daer ghedaen heeft/ verhaelt P. Pineda d'ij seer wtneemende; te weten/ dat sy bekeert heeft twee Calvinistische Ministers/ ende eene oude vrouwe.

Ende als sy verstaen hadde/ datter eenighe Priesters ter dootd verwesen waren/ heeft sy hen besocht/ en met eenen

Sy leest hier
in alle stren-
gheit des
levens.

Sy bekeert
eenighe ket-
ters.

reenen uptnemenden puer verweckt om kloeckelijck te
stryden. Voorts naer hunne doot dede sy alle neer stigh-
hepdt/om eenighe Reliquien van die te bekomen/om
die tot verwecksel van de Catholyckē in eerlycke plaet-
sen te setten. Sy was seer toe-gedaen tot penitentiē/soo
dat hare toe spijse niet anders en was als wat groens
ende slechten visch: sy was dickwijls disputerende met
de Heretycken/soo in 't publyck als in 't heymelijck; seer
verstandigh/ soo dat-men seyde dat sy was eenen Prie-
ster gesonden van den Paus in vrouwe kleederen; ende
ter deser opfichte is sy twee keeren ghevangen geweest;
ende op eenen tijdt/ ten ware dat haer den Rechter ver-
bojghen hadde/ soude sy van de ghemeynte in stucken
ghetrocken geweest zyn. Ten laetsten sieck gheworden
zijnde in de ghevanghenisse/ ghebrocht zijnde ten huysē
van den Ambassadeur van Hispanien/ heeft hare on-
bebleekte ziele aen Godt wederom ghegheben.

Sp ver-
sterckt de
Martelaren.

Sp worde
ghevangen.

Sp sterft.

XIV.

Het leven van de salighe Maget ende An. 1613. Martelaerisse MAGDALENA Iaponia.

Als wy hier wat veel van de *H. Maeghden*
ende Martelaerssen van voozleden tijden
ten voozschijne gezocht hebben; soo en moe-
ten noch en moghen wy de edele klocckheyt
ende groetmoedighheyt van onsen teghen-
woordighen tijdt niet vergeten. Godt gabe dat het in
onse landē oock gebeurt ware/ als de kettersehe wreed-
heyt onse stauwigheyt maer al te seer heeft doen beven.

*Ex P. Tri-
guntio de
Christ. apud
Iapon.
Triumph.
lib. 2. c. 17.*

In 't jaer 1613. in Japonien/in 't Coninckrijck van
Arima/is eene *S. Maget* geweest/ Magdalena ghehee-
ten/die weerdigh gheweest is (soo aldaer eene ware
vervolghinghe op-gherefen was) dat sy onder ander
achte/na datse ettelycke jaren te bozen belofte van sup-
berhepdt ghedaen hadde/door den vycere hare Maegh-
delijcke croone/met noch een ander van martelie/ ver-
meerderen mochte. Haer vader Leo, moeder Martha,
broeder Jacobus (waerom oock hy onder de mannelijc-
ke Maeghden niet gherekent? seker noch een supber
kindt zijnde) waren oock onder 't ghetal van de achte.

Groote